

SP Hengelo
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp
Beantwoording Raadsvragen

Zaaknummer
3714526

Uw kenmerk

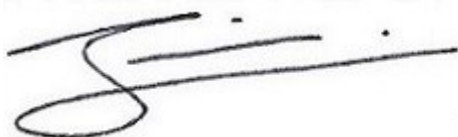
Datum
11 maart 2024

Geachte heer/mevrouw,

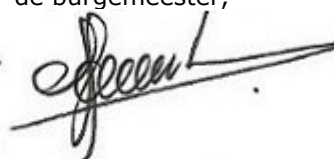
Middels dit schrijven geven wij antwoord op de door u gestelde vragen over PTSS bij de brandweer. Deze beantwoording vindt u in de bijgevoegde memo, welke is opgemaakt door de brandweer (Veiligheidsregio Twente).

Wij conformeren ons als college aan de antwoorden in deze memo.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Aan Gemeente Hengelo – Sander Bekhuis
Van Brandweer Twente
Datum 15 februari 2024
Onderwerp Beantwoording vragen SP uitzending Zembla – PTSS bij de brandweer

SP vragen uitzending Zembla

De SP-fractie van de gemeenteraad Hengelo heeft vragen gesteld naar aanleiding van de uitzending van Zembla van 11 februari over PTSS bij de brandweer. In deze memo worden de vragen waarvan deze gericht zijn aan de brandweer (Veiligheidsregio Twente) beantwoord.

Algemeen

In Twente wordt de brandweezorg geleverd vanuit onze 29 kazernes. We kennen hierbij beroepskazernes, vrijwillige kazernes en een combinatie daarvan. Hengelo heeft twee kazernes, Hengelo Centrum: een kazerne met vrijwilligers en beroeps, en de kazerne Hengelo Noord: een volledige vrijwillige kazerne. Beroepsmedewerkers en vrijwilligers volgen dezelfde opleiding en voeren dezelfde taken uit. Het brandweervak kent risico's, deze zijn gelijk voor beroeps en vrijwilligers. In onze beantwoording van de door de SP-fractie gestelde vragen hebben wij het daarom over al onze brandweermedewerkers en niet alleen over vrijwilligers.

We willen opmerken dat in de uitzending van Zembla reanimaties genoemd worden als één van de meest impactvolle incidenten. In Twente worden wij niet standaard gealarmeerd bij een reanimatie. Deze taak ligt bij Ambulance Oost en de politie. Als brandweer komen wij wel in aanraking met reanimaties (bijvoorbeeld bij een verkeersongeval) of als we, op verzoek van Ambulance Oost, tilassistentie verlenen. Het aantal reanimaties voor Brandweer Twente ligt beduidend lager dan in Amsterdam of Rotterdam, het gaat over enkele tientallen per jaar. Reanimaties hebben uiteraard ook op onze brandweermensen impact. Daar hebben wij bijzondere aandacht voor, onder meer door het Team Collegiale Opvang (TCO).

Het brandweervak is zowel lichamelijk als mentaal zwaar. De gezondheid van onze mensen heeft prioriteit. We zetten ons op verschillende manieren in om zo goed als mogelijk voor onze mensen te zorgen. We zijn kritisch op wat we momenteel bieden. Het is een onderwerp dat onze aandacht heeft en waar we structureel op moeten (blijven) inzetten en doorontwikkelen.

Vragen

1. Heeft de Veiligheidsregio Twente in beeld hoeveel mensen van de vrijwillige brandweer lijden aan PTSS? Zo ja, om welk aantal gaat het dan?

Binnen onze brandweerorganisatie zijn er ook collega's met PTSS of andere mentale klachten bekend. Het gaat dan over aantallen, geen tientallen. PTSS is complex en vaak lange tijd onzichtbaar. Dit maakt dat we niet met zekerheid kunnen stellen dat we alle collega's in beeld hebben die de diagnose PTSS hebben, lijden aan PTSS-klachten of andere mentale klachten ervaren. Hierbij speelt mee dat we, vanuit de Autoriteit Persoonsgegevens, mentale en/of fysieke klachten van onze medewerkers niet mogen registreren. Als collega's mentale en/of fysieke klachten ervaren, zijn zij ook niet verplicht om te melden wat de klachten precies zijn.

2. Is de Veiligheidsregio Twente van mening dat het hier om een beroepsziekte gaat?

We voelen ons als werkgever verantwoordelijk om aandacht te hebben voor de (mentale en fysieke) gezondheid van onze mensen en op de juiste manier voor ze te zorgen. Brandweer Twente helpt en begeleidt brandweermensen met lichamelijke en/of mentale klachten, dus ook mensen met PTSS-klachten. PTSS heeft onze aandacht en erkennen we als beroepsziekte als duidelijk is dat de klachten werk-gerelateerd zijn.

3. Heeft het college in Hengelo in beeld om hoeveel mensen in Hengelo het gaat?

Zie antwoord vraag 1.

MEMO

4. Is er een protocol waarmee de brandweer werkt om nazorg te verlenen aan brandweerlieden die vanwege hun werk ernstige kans lopen op PTSS?

We begeleiden en ondersteunen collega's tijdens en na een incident op verschillende manieren. Ook zetten we preventief in op het verhogen van de mentale weerbaarheid van collega's, zodat zij beter in staat zijn om met problemen en tegenslagen om te gaan.

Tijdens en na een incident:

- Het begint na een incident waar we onder begeleiding van collegiale ondersteuners, napraten over een incident. Iedere kazerne in Twente heeft één of meerdere collegiale ondersteuners. Samen vormen zij het zogenoemde TCO: Team Collegiale Ondersteuning. Zij zijn opgeleid voor deze rol en zijn daardoor in staat om signalen op te vangen en te herkennen.
- In gevallen waar collega's toch klachten krijgen, schakelen we vaak HR en professionele hulp in zoals via het Steunpunt Brandweer.
- Daarnaast zijn de partners van onze brandweermensen ook betrokken. Zij kunnen thuis immers ook signalen opvangen. Ieder jaar organiseren we bijvoorbeeld partneravonden.

Preventief:

- Al onze medewerkers worden gekeurd conform het landelijk protocol PPMO. Eén van de onderdelen daarvan is een verplichte vragenlijst met daarin onder andere aandacht voor de mentale gesteldheid.
- In onze opleidingen en trainingen zit een component mentale weerbaarheid.
- Onze medewerkers kunnen deelnemen aan een PAGO (periodiek algemeen geneeskundig onderzoek) waarbij ook aandacht is voor het mentale welzijn.
- We organiseren vitaliteitsweken met daarin aandacht voor de lichamelijke en mentale gezondheid.
- We voeren een risicodialog, waarin alle risico's van het brandweervak (inclusief de risico's op mentale klachten) besproken worden. Dit doen we met alle ploegen.

Het Steunpunt Brandweer ontvangt ongeveer 30 telefoontjes per jaar vanuit de drie aangesloten regio's. Daarnaast waren er bij het Steunpunt vier aanmeldingen in 2023 en zes aanmeldingen in 2022 vanuit Brandweer Twente. Dit wil niet zeggen dat deze aanmeldingen allemaal PTSS betreft. Over de diagnoses worden wij niet geïnformeerd. Het kan ook om andere psychische klachten gaan of om een combinatie van klachten.

5. Is het college met de SP-fractie van mening dat voor de brandweer hier weer een landelijk meldpunt en steunpunt voor beschikbaar moet komen? Zo ja, wil het college hier vanuit Hengelo bij de Veiligheidsregio Twente en bij het Rijk op aandringen?

Vanuit Brandweer Twente zijn we aangesloten op het Steunpunt Brandweer. Onze commandant brandweer was destijds actief betrokken bij de oprichting van het steunpunt. Wij zijn er dan ook voorstander van dat het Steunpunt Brandweer voor alle brandweermensen in Nederland beschikbaar moet zijn.